

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044)251-62-62, факс (044)520-03-25
E-mail: sig@amcu.gov.ua Web: http://www.amcu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032767

30.06.2021 № 300-29/01-9842

На № _____ від _____

**Комітет Верховної Ради України з
питань цифрової трансформації**

**Міністерство цифрової трансформації
України**

*Щодо розгляду проекту
закону № 5628*

Антимонopolний комітет України (далі - Комітет) на виконання доручення Прем'єр-міністра України від 25.06.2021 № 303261/1/1-21 відповідно до звернення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку від 17.06.2021 № 04-33/03-2021/200782 (вх. № 3-01/483 від 25.06.2021) щодо опрацювання законопроекту «Про захист персональних даних» (реєстр. № 5628 від 07.06.2021) (далі – законопроект, проект Закону) та статті 20-1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» повідомляє про підтримання до першого читання в цілому законопроекту, водночас звертає увагу на наступне.

215169
Відповідно до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Комітет є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель. Особливості спеціального статусу Антимонопольного комітету України обумовлюються його завданнями та повноваженнями, в тому числі роллю у формуванні конкурентної політики, визначаються цим Законом, іншими актами законодавства і полягають, зокрема, у спеціальних процесуальних засадах діяльності Антимонопольного комітету України. Комітет здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, законів України "Про захист економічної конкуренції", "Про захист від недобросовісної конкуренції", "Про державну допомогу суб'єктам господарювання", цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів.

Комітет подає до комітетів Верховної Ради України пропозиції до законопроектів з питань, що належать до його компетенції, зокрема, щодо законопроектів, реалізація положень яких можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

Комітет для виконання завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції та про державну допомогу суб'єктам господарювання зокрема, має право отримувати будь-яку інформацію, в тому числі з обмеженим доступом, від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, інших юридичних осіб, їх структурних підрозділів, філій, представництв, їх посадових осіб та працівників, фізичних осіб.

Законопроектом пропонується визначити правові відносини, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, з метою забезпечення прав людини на захист персональних даних та повагу до особистого і сімейного життя.

В розумінні проекту Закону Комітет може бути визначений як контролером так і оператором персональних даних (самостійно визначає цілі та засоби обробки персональних даних, здійснює обробку персональних даних).

Так, розділом V проекту Закону визначаються обов'язки контролера та оператора персональних даних.

Комітет, у разі реалізації положень законопроекту, буде зобов'язаний:

1. Враховуючи характер, обсяг контекст та цілі обробки персональних даних, а також ризики та серйозність наслідків для прав і свобод фізичної особи від обробки персональних даних, вживати належні (відповідні і достатні) технічні та організаційні заходи для забезпечення обробки персональних даних у відповідності до вимог цього Закону та бути спроможним довести це, такі заходи повинні переглядатися та оновлюватися у разі необхідності. До таких заходів може включатися затвердження контролером кодексу поведінки з питань захисту персональних даних (стаття 29 проекту Закону).

При цьому законопроектом чітко не визначено, які саме організаційні та технічні заходи мають вживатися суб'єктом владних повноважень чи будь-яким іншим органом для забезпечення обробки персональних даних у відповідності до вимог цього Закону, до того ж такі повноваження Антимонопольного комітету України Законом України «Про Антимонопольний комітет України» не передбачені.

2. Залучати (призначати) відповідальну особу з питань захисту персональних даних до початку обробки персональних даних та оцінки їх впливу (стаття 41 законопроекту) в тому числі в територіальних органах в одному з випадків, визначених частиною першою статті 41 проекту Закону. Така особа повинна мати сертифікат та пройти кваліфікаційний іспит.

Таку відповідальну особу не може бути звільнено чи примушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності чи піддано з боку контролера та оператора іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з належним виконанням ним завдань, передбачених цим Законом.

Відповідальна особа з питань захисту персональних даних може виконувати інші завдання та обов'язки, при цьому контролер чи оператор персональних даних повинен забезпечити, щоб будь-які інші завдання та обов'язки не становили конфлікт інтересів.

З метою неоднозначності в трактуванні та конкретизації норм законопроекту пропонуємо передбачити правовий статус такої особи (працівник

контролера/оператора персональних даних, держслужбовець тощо, залучена особа на підставі договору (контракту), випадки у яких контролер чи оператор персональних даних зможе звільнити таку відповідальну особу та *передбачити* відповідальної особи, в яких *закладах (установах)* зазначена особа проходитиме кваліфікаційний іспит та отримуватиме сертифікат, на якій основі (платній/безоплатній), умови для відбору таких закладів, установ, підстави для відбору та призначення на посаду відповідальної особи (конкурсні засади тощо).

Також, статтею 31 законопроекту передбачається що контролер персональних даних *може дозволити обробляти персональні дані від свого імені виключно такому оператору, який забезпечить достатні гарантії вжиття відповідних і достатніх технічних та організаційних заходів для обробки персональних даних* у відповідності до вимог цього Закону та захисту прав суб'єкта персональних даних. Оператор не може залучати іншого оператора без попереднього письмового дозволу контролера.

Контролером персональних даних в розумінні законопроекту є будь-яка фізична або юридична особа, суб'єкт владних повноважень чи будь-який інший орган, який самостійно чи спільно з іншими визначає цілі та засоби обробки персональних даних, а також інші фізичні або юридичні особи, для яких цілі та засоби обробки визначені законом.

Враховуючи викладене, пропонуємо, з метою уникнення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в проекті Закону чітко визначити чіткий перелік підстав, критеріїв, порядку та вимог до оператора персональних даних, якому контролер зможе дозволити обробляти персональні дані від свого імені, передбачити можливість вибору між декількома операторами персональних даних та конкурсні засади вибору (залучення) для таких операторів, з якими в подальшому укладатиметься відповідний договір (частина третя, четверта статті 31).

Статтею 71 проекту Закону передбачено, що вчинення правопорушень у сфері захисту персональних даних тягне за собою відповідальність, передбачену цим Законом та іншими законами України. *До відповідальності передбаченої цим Законом можуть бути притягнені контролери або оператори персональних даних.*

При цьому притягнення винних осіб до відповідальності передбаченої цим Законом, а також адміністративної або кримінальної відповідальності не позбавляє суб'єктів персональних даних, права на відшкодування матеріальної та моральної шкоди завданої внаслідок порушення його прав в порядку передбаченому цивільним законодавством.

Не зрозуміло яким чином в якому порядку, ким накладатимуться у запропонованих проектом Закону розміри штрафів, як розраховуватиметься штраф саме для *суб'єктів владних повноважень чи будь-яких інших органів, які є контролерами (операторами) персональних даних* (адже на юридичних осіб пропонується накладати штрафи в розмірах від 0,05% до 5% загального річного обороту такої юридичної особи (стаття 72 проекту Закону).

Законопроект містить низку норм, які не чітко визначають правові норми для застосування, не відповідають логічній послідовності, з тим щоб забезпечити доступність закону для огляду, правильного його розуміння, застосування та потребують доопрацювання з урахуванням техніко-юридичних норм.

Так, цей законопроект поширюється на відносини, пов'язані з обробкою персональних даних із застосуванням автоматизованих засобів, а також на обробку персональних даних, що містяться у картотеці чи призначені до внесення до картотеки, із застосуванням неавтоматизованих засобів.

Водночас *порядок обробки персональних даних, що містяться в картотеці чи призначені до картотеки* законопроект *не містить*.

Чітко визначених порушень законодавства у сфері захисту персональних даних, за які пропонується встановити відповідальність контролерів/операторів персональних даних, передбачену статтею 72 законопроекту (перелічено майже всі статті законопроекту, які не містять видів порушень законодавства про захист персональних даних, статті 4,5, 6,10,11,13,14,17,20-24,29,30-32,36,50, 52,55, 62-65 тощо) законопроект не містить.

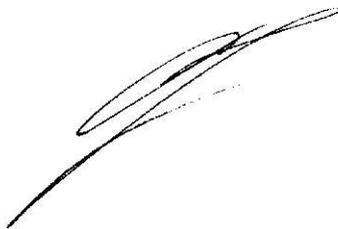
Деякі норми законопроекту, що містяться в розділі IX «Обробка персональних даних у сфері електронних комунікацій», є предметом правового регулювання Закону України «Про електронні комунікації», який визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами (до прикладу статті 57,58, 59, 65, 66, 67, 68 тощо) а саме визначає відносини постачальника електронних комунікаційних послуг/мереж та споживачів(користувачів) електронних комунікаційних послуг.

Термінологія, яка вживається в законопроекті не уніфікована та чітко не визначена - «правоохоронні органи» та «правоохоронні органи та розвідувальні органи» (статті 2, 69), «законність» та «легітимність», «легітимний інтерес», «легітимна мета/ціль» «правомірні цілі», «надмірна затримка», «демократичне суспільство», «повідомлення становить для контролера надмірний тягар», «розумні строки», «пропорційний захід».

Розміри штрафів, які пропонується застосовувати за порушення законодавства про захист персональних даних, потребують відповідного обґрунтування.

Враховуючи викладене та стислі строки для опрацювання зазначеного законопроекту, Комітет пропонує доопрацювати ті положення законопроекту, до яких висловлено зауваження та пропозиції.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА